

ΒΑΣ. Κ. ΧΡΗΣΤΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΘΡΥΛΟΙ ΓΡΑΦΙ-
ΚΩΝ ΧΩΡΙΩΝ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΤΟ ΛΕΣΚΑΤΣΙ ΤΗΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ

≡ ΑΣΗΜΟΧΩΡΙΟΝ ≡

ΚΑΙ

Ο ΚΩΣΤΑΝΤΗΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

«Πρώτιστον καθήκον παντός είναι ἡ ἀνάδει-
ξις τῆς καταγωγῆς του, τῆς Πατρίδος του».

ΑΘΗΝΑΙ
1939

53
1

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

ΒΑΣ. Κ. ΧΡΗΣΤΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΘΡΥΛΟΙ ΓΡΑΦΙ-
ΚΩΝ ΧΩΡΙΩΝ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΤΟ ΛΕΣΚΑΤΣΙ ΤΗΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ

— ΑΣΗΜΟΧΩΡΙΟΝ —

ΚΑΙ

Ο ΚΩΣΤΑΝΤΗΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

— Πρωτιστον καθήκον παντός είναι ἡ ἀνάδει-
ξις τῆς καταγωγῆς του, τῆς Πατρίδος του —

*Ανατύπωσις ἐκ τοῦ 9ου τ. Ἐγκ. Ἡμερ. τοῦ «Πελασοῦ»-Κ. Σκενδέρη

ΑΘΗΝΑΙ

Τυπογραφεῖα «Πελασοῦ» - Ἀγαθίου 21

1939

ΔΗΜ. ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ Δ/31665

Β. Π. ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ 17-10-95

ΤΑΞΙΝ. ΑΡΙΘΜ. 949.53 ΧΡΗ

κωδ. εγγ. f048

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

ΑΦΙΕΡΟΥΤΑΙ

Εἰς τὴν ἱερὰν Μνήμην τοῦ προσφιλεστάτου

καὶ πολυπαθοῦς Ἀδελφοῦ μου

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Κ)ΝΟΥ ΧΡΗΣΤΟΥ

[1916 —1933]

Τελειοφοίτου Γυμνασίου [Ἀθηνῶν], ἀριστεύοντος

καὶ βαδίζοντος τὴν ὁδὸν τῶν μεγάλων ἰδανικῶν.

Δημόσια Κεντρικὴ Βιβλιοθηκὴ Κόνιτσας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ - ΜΙΑ ΠΑΡΑΚΛΗΣΙΣ

Αἱ ὀλίγες γραμμὲς ποὺ χαράξαμε γύρω ἀπὸ τὴν ἱστορίαν τοῦ Λεσκατοῦ — τῆς σιενῆς μας Πατρίδος — καθὼς θὰ ἰδῆ ὁ ἀναγνώστης, διαβάζοντας τὸ περιεχόμενον των, εἶναι συνδεδυασμένες μετὰ τὴν δρασίαν δύο ἐπιφανῶν οἰκογενειῶν τοῦ Λεσκατοῦ (ἢ Δισκατοῦ): Τῶν ΧΡΗΣΤΑΙΩΝ τὸ πρῶτον καὶ Τῶν ΓΙΑΝΝΟΥΛΑΙΩΝ κατόπιν.

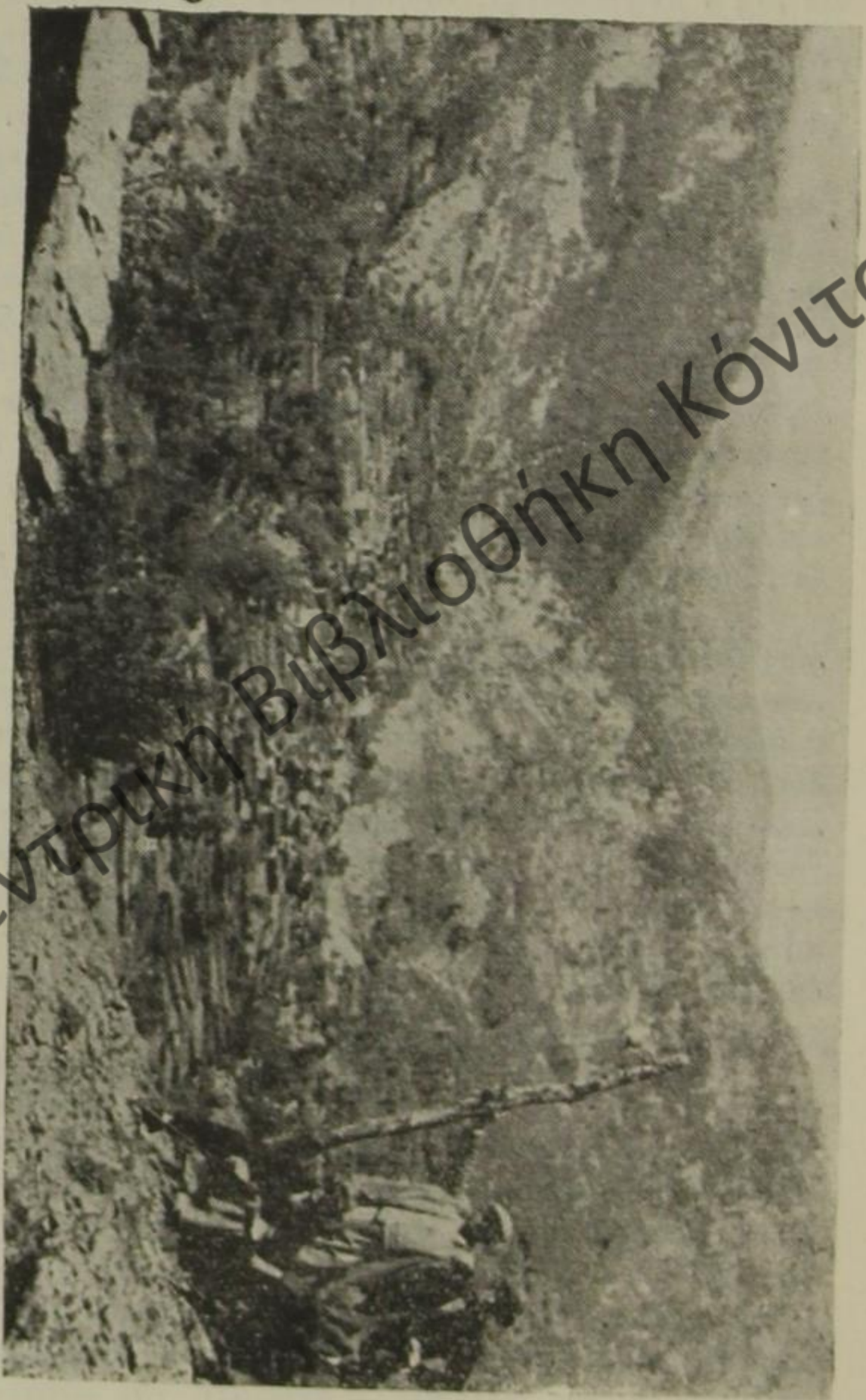
Μερικά, δηλαδή, ἐξέχοντα πρόσωπα ἢ οἰκογένειές τινες (κοινῶς τότε Τζάκια — γνωστὰ καὶ ἄλλα ἄγνωστα πολλάκις —) εἶναι πάντοτε στὴν ἱστορία κάθε τόπου ὁ ἱστικός γύρω ἀπὸ τὸν ὁποῖον ὑφαίνεται ὁ καθόλου πνευματικός καὶ πολιτικός βίος κάθε Κοινότητος. Πλὴν αὐτῶν ὅμως, διὰ τὴν ἱστορικὴν ἐξέλιξιν καὶ τὴν τύχην κάθε χωριοῦ, ρίχνει πολλὰς φορὰς φῶς ἢ δρασίς καὶ ὁ ρόλος καὶ ἄλλων προσώπων, ὅσονδήποτε ἀφανῶν εἰς τοὺς πολλούς, καὶ τὸ πλεόν φτωχικὸ σπιτί τοῦ χωριοῦ καὶ ἡ τελευταία ἀκόμη πτωχικὴ καλύβη, εἰς τὰ φτωχικὰ διαμερίσματα τῆς ὁποίας ἤμπορεῖ νὰ ἔζησαν ἄτομα ἀξίας καὶ νὰ ἐγράφησαν σελίδες ἱστορικαί.

Δι' αὐτὸ ὅσοι δύνανται νὰ δώσουν τοιαύτας πληροφωρίας ἢ νὰ τὰς γράψουν (ὅπως τὰς νοιώθουν μετὰ τὴν γλῶσσαν των καὶ τὴν γραφὴν των — διότι ἔτσι θὰ ἔχουν μεγαλυτέραν ἀξίαν — ἀρκεῖ νὰ εἶναι βásiμοι) ἄς μὴν ἀμελήσουν τοῦτο· ὅσοι δὲ κατέχουσιν ἔγγραφα παλαιά, φωτογραφίας συμβολικὰς (παλαιὰς καὶ νέας), σχεδιάσματα κ.λ. κειμήλια ἱστορικὰ — παρακαλοῦνται θερμῶς — νὰ μὴν τὰ καταστρέψουν, ἀλλὰ νὰ τὰ διατηροῦν ὡς ἱερὰν παρακαταθήκην, εἰάν θέλουν κάποτε νὰ ἴδουν εἰς εἰδικὸν τεῦχος ἢ βιβλίον περισσότερα στοιχεῖα νὰ ἔλθουν εἰς φῶς γύρω ἀπὸ τὴν ἱστορίαν τοῦ χωριοῦ μας, καθὼς καὶ τῶν οἰκογενειῶν των.

Ἐὰν θέλουν ἄς τὰ ἀποστείλουν προσωρινῶς εἰς τὴν διεύθυνσίν μας — ὁ δὲς Πειραιῶς 23, Ἐθ. ἤνας — καὶ ἄς εἶναι ἀπολύτως βέβαιοι ὅτι θὰ τοὺς ἐπιστραφοῦν ἀνέπαφα, ἀφοῦ μελετηθοῦν ἀπὸ εἰδικὴν ἐπιτροπὴν, μεταφρασθοῦν (Τουρκικὰ κ.λ. ξενόγλωσσα), ἀντιγραφοῦν καὶ φωτογραφηθοῦν. Οὕτως ἐπιτελοῦν δι' ἑαυτοὺς ἐξόχως τιμητικὴν πράξιν. Ἡμεῖς ἐκάμαμε τὴν ἀρχὴν καὶ θὰ συνεχίσωμεν μετὰ ὅσους μᾶς βοηθήσουν καὶ ὅσον δυνηθῶμεν. Εἶναι καθῆκον παντός, ἄλλωστε, ἢ ἀνάδειξις τῆς καταγωγῆς του, τῆς πατρίδος του.

Ἀθῆναι 21-11-1939

ΒΑΣ. Κ. ΧΡΗΣΤΟΥ - Ἱατρός.

ΤΟ ΔΕΣΚΑΤΣΙ: Ένα από τὰ γράφικώτερα χωριά τῆς Κονίτης· Ἠλείου.
(Φωτογρ. Ἰω. Ν. Χρησιμοπούλου—1939—Ἀπὸ τὸν Κωσταντῖνον)

Δημόσιο Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

ΤΟ ΛΕΣΚΑΤΣΙ (ΑΣΗΜΟΧΩΡΙΟΝ) ΤΗΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ ΚΑΙ Ο ΚΩΣΤΑΝΤΗΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Τὸ ὁμορφὸ καὶ πολιτισμένον αὐτὸ χωριὸ τῆς Κονίτσης (κακῶς μετονομασθὲν ἑσχάτως: Ἀσημοχώριον) βρίσκεται μίαν ὥραν Β.Δ. τῆς Βουρμπιάνης, ἐγγὺς τῶν Ἑλληνο-αλβανικῶν συνόρων ἀνήκον—ἐπὶ Τουρκοκρατίας, μέχρι τοῦ 1912—εἰς τὸν Καζάν Κολώνιας (Ἐρσέκας), μετὴν ὁποῖαν χωρίζεται δι' ἐνός, μετρίου ὕψους βουνοῦ, τῆς Μπάτρας καὶ συνδέεται δι' ἡμιονικῆς ὁδοῦ, διαρκείας τριῶν ὥρων, μέχρι τοῦ αὐτοκινητοδρόμου Λεσκοδικίου-Κορυμφιάς. Ἡδη ὑπάγεται εἰς τὴν Κόνιτσαν, ἀπὸ τῶν ὁποίων ἀπέχει περὶ (θεδομένου ὅτι ἡ ἀμαξιτὴ ὁδὸς Κονίτσης-Βουρκοποτάμου-Ἀνασελίτης εἶναι εἰσέτι ἠμιτελής) ὀκτῶ ὥρες.

* *

Ἡ ἱστορία τοῦ χωριοῦ αὐτοῦ ἀρχαίεται πρὸ 300 καὶ πλέον ἐτῶν. Πρῶτοι ἀποικοὶ αὐτοῦ ἦσαν τέσσαρες ἀδελφοί, ἐλθόντες—κατὰ τὴν παράδοσιν—ἐκ Ρωσσίας, ἢ κατ' ἄλλους ἐξ Ἰταλίας καὶ Ἰλλυρίας, καὶ κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς Ἑλλάδος, καὶ καὶ πιθανότερον φεύγοντες τὸν ζυγὸν τοῦ κατεκτιθέτοῦ αὐτοεξορίσθησαν τότε ἐκεῖ καὶ ἱδρυσαν τὸ σημερινὸ χωριὸ, μετὰ τέσσαρα γεννεαλογικὰ δένδρα, συζόμενα ἀκόμη καὶ σήμερον, τὰ μέλη τῶν ὁποίων θεωροῦνται γνήσιοι Λεσκατοῖτες, ἐπιδοθέντες εἰς τὴν γεωργίαν, τὴν κτηνοτροφίαν, τὴν οἰκοδομικὴν καὶ τὰ ταξείδια.

Ὁ φιλοταξιδιστισμὸς, ἰδιότης παλαιὰ τῶν Λεσκατοῖτων, ὁ κοσμοπολιτισμὸς—οὕτως εἶπεῖν—αὐτῶν (ὑπερπόντιον ταξείδι, εἰς τὴν Ἀμερικὴν, πρῶτοι εἰς τὴν περιφέρειά μας ἐπραγματοποίησαν οἱ Ἀναστ. Γ. Χρήστου καὶ Νικ. Δ. Νάσιος, 1904, ὅπως αὐτοβούλως καὶ ἠδοθηθῆτως, ἐπιστρέψαντες εἰς τὸ χωριὸ, συναποκομίζοντες πρῶτοι τὸν πολιτισμὸν τῶν Νέων Χωρῶν εἰς τὸ Λεσκάτσι) αἱ ἐπαγγελματικαὶ αὐτῶν ἐπιδόσεις εἰς τὸ χωριὸ καὶ εἰς τὰ ταξείδια, τὸ προηγμένον εἶδος κατοικίας παλαιόθεν, τὸ ἐπικρατοῦν ξανθὸν καὶ κα-

καστανόν γένος (χρῶμα τριχῶν, προσώπου, ὀφθαλμῶν) κ.λ, σωματικά καὶ ψυχικά χαρακτηριστικά ἐνισχύουν τὴν προέλευσιν καὶ τὸν πολιτισμὸν ἐκ τῶν ἔξωθεν.

Ἄστοχεῖ τελείως ἡ φανταστικὴ ἐξήγησις ἐλαχίστων, ἐπιπολαίως διαδοθεῖσα καὶ γραφεῖσα ὑπὸ τοῦ κ. Στεργιοπούλου εἰς τὰ «Ἡπειρ. Χρονικά» ὅτι Χρυσικοὶ (Ἄσημιτζίδες) κατοικοῦσαν εἰς τὸν Ἄγ. Ἀθανάσιον καὶ Ἄγ. Δημήτριον, εἰ πρῶτοντες τῶν ὁποίων παρέμεινον ὅπου τὸ σημερινὸ χωριό· καὶ τοῦτο διότι κατὰ τὸ σκάψιμο τῶν ἀγρῶν ἐκεῖ ἀνευρέθησαν ἐφθαρμένα τινὰ σιδηρικά (πυροστιές κ.τ.τ.), οὐδέποτε ὅμως ἀσημικά, προφανῶς λόγῳ ὑπάρξεως γεωργικῶν ἐγκαταστάσεων ἐκεῖ νὰ ὑπῆρχον σιδηρικά οἰκιακῆς χρήσεως, ἀλλὰ καὶ σιδηρουργοὶ τινες—ἴσως—διὰ τὴν κατασκευὴν γεωργικῶν καὶ λαιπῶν ἐργαλείων.

Ἔτσι ἐπλάσθη ὁ ἀνόητος μῦθος τῶν Ἄσημιτζιδῶν, ἀπὸ γρη῏ς μᾶλλον τοῦ χωριοῦ, αἱ ὁποῖες εἰς νυχτέρια καμμιὰ φορὰ ἀναφέρανε καὶ αὐτὸ μέσα εἰς παραμύθια τους, ὅπως ἀδασανίστως, ὅπως ἀδασανίστως καὶ ἀστόχως ἐγένετο καὶ ἡ μετονομασίη τοῦ ἱστορικοῦ αὐτοῦ χωριοῦ εἰς Ἄσημοχώριον. (*)

Οὐδαμοῦ τῆς γῆς καὶ εἰς οὐδεμίαν ἐποχὴν συναντῶμεν Λεσκατοίτην Ἄσημοουργόν ἢ Σιδηρουργόν. Οὐδὲν ἀσημικὸν ὑπάρχει φέρων ὄνομα Λεσκατοίτου κατασκευαστοῦ καὶ χρονολογίαν. Οὐδεμία σοβαρὰ πηγή (ἔγγραφος ἢ προφορικὴ) ὑπάρχει περὶ τούτου· ἐκτὸς ἐὰν οἱ ἐκσκαφέντες ἐκεῖ πλίνθοι καὶ πυροστιές [**] τινες [ἐλάχιστες, ἴσως, ἀδέδαιες καὶ αὐτῆς] καὶ οἱ ὀλιγοὶ μελαψοὶ κάτοικοι τοῦ Λεσκατοῦ, εἰ ὁποῖοι ὑπάρχουν σὲ κάθε κοινότητι [ἀπ' εὐθείας κληρο-

[*] Καὶ ἐτυμολογικοσυνθετικῶς δὲν εὐσταθεῖ ἡ λέξις ΑΣΗΜΟΧΩΡΙΟΝ, ἣτις σημαίνει τόπον μεταλλείων ἀσημοῦ [Λευκοχρόσου] ἢ ἀγορὰν πωλήσεως ἀσημικῶν· ἂν ἐδῶ θελήσωμεν ΑΣΗΜΟΥΡΓΟΥΣ [ἐργάτας, κατασκευαστὰς ἀσημικῶν] τότε τὸ χωριὸν τῶν πρέπει νὰ ὀνομασθῇ ΑΣΗΜΟΥΡΓΟΧΩΡΙΟΝ ἢ ΑΣΗΜΙΚΟΧΩΡΙΟΝ καὶ ὄχι ΑΣΗΜΟΧΩΡΙΟΝ. Ἄν δὲ παρερμηνευθῇ ὡς παράγωγον τῆς λέξεως ἀσημος ἔτι χειρότερον διὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ τόπου. Δι' αὐτὸ ἡ συγκρότησις ἐπιτροπῆς ἐξ ἐιδικῶν εἶναι ἐπιβεβλημένη διὰ τὴν μετονομασίαν τῶν χωριῶν μας [ἂν καὶ τὰ παλαιὰ ὀνόματα εἶναι συνδεδεμένα ἀρρήκτως μὲ τὴν ἱστορίαν τοῦ τόπου καὶ τὴν ψυχὴν μας] γιὰ νὰ μὴν ἀκούωμεν τὰ κακόηχα καὶ ἀνερωμάιστα [ὡς Ὁξυά, Λυκορράχη κ.λ.], ἀηδιάζοντες καὶ μὴ ἀναγνωρίζοντες τὴν στυγνὴν μας πατρίδα.

[**] Τρίπους πρὸς στήριξιν μαγειρικῶν σκευῶν ἐπὶ τῆς πυρᾶς.

νομική ἢ ἐπιμιξίας ἐπιβαρυντική ἀπόδειξις], ἀποτελοῦν στοιχεῖα ἱστορικὰ διὰ τὸ ἐνισχύσωμεν τὴν ἐξ Ἀσημουργῶν προέλευσιν τῶν σημερινῶν κατοίκων τοῦ Λεσκατοῦ.

Κατόπιν τούτων—νομιζομεν—δτι ἦτο παραβεβιασμένη καὶ ἄστοχος ἡ μετονομασία οὗ Λεσκατοῦ εἰς Ἀσημοχώριον· εἶναι ἀνόηται αἱ ἀνιστόριται αὗται συζητήσεις καὶ ἔτι ἀνοητότεροι ἐκεῖνοι ποὺ τὰς γράφουν ἀνεξελέγκτως. Οἱ κάτοικοι Λεσκατοῦ ἔχουν ὑποχρέωσιν νὰ ἀποκαταστήσουν τὴν παραφθορὰν ταύτην τῆς καταγωγῆς των.

*
**

Τὸ σημερινὸ χωριό, μὲ τοὺς 350 περίπου κατοίκους του, ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο μυχχάδες [τὸν ἐπάνω καὶ τὸν κάτω] μὲ 65 καλοχτισμένα καὶ καλοπεριποιημένα σπίτια, μὲ διορθωμένους πλατεῖς δρόμους καὶ μ' ἓνα ὥραϊο καὶ ὑγεινὸν σχολεῖο στὸ μεσοχώρι, μπροστὰ στὲς αὐλὲς τοῦ ὁποῦ τρέχει νερό, ἀπὸ βρύση, ποὺ τὸ φέρανε ἀπ' τὸ βουνὸ μὲ χρήματα τοῦ Συλλόγου τῶν ἐν Ἀμερικῇ φιλοτῶν καὶ εὐγενῶν Λεσκασιτῶν, πρὸ 15ετίας.

Τὸ Λεσκάτσι ἔχει ὠραιότατα καὶ περιποιημένα ἐξωκλήσια : [τὴν Ἀγ. Παρασκευήν, τὸν Ἀγ. Δημόφρον, τὸν Ἀγ. Ἀθανάσιον, τὸν Ἀγ. Σπυρίδωνα, τὸν Ἀγ. Δημήτριον καὶ κοινὸν μετὰ τοῦ Τουρνόβου τὸν Ἀγ. Κωνσταντῖνον], ὅπου γίνονται γιορτὲς καὶ πανηγύρια ζηλευτά. Ἐχει στὴν ἄκρην τοῦ χωριοῦ, στὴ ρεμματιά τοῦ ποταμοῦ, ποὺ ἔχουν χιλιοτραγουδίσει ἀηδόνια καὶ πουλιὰ λογιῶν-λογιῶν καὶ χιλιομοιρολογῆσει τόσες καὶ τόσες θλιμένες γυναῖκες τοῦ χωριοῦ, γιὰ χαμένους καὶ ταξειδεμένους, μιὰ πυκνοφυτεμένη πλαγιά παρὰ τὴν στολίζουσαν δυὸ νερόμυλοι [ὁ ἐπάνω καὶ ὁ κάτω, ἡ δὲ Γιαννουλαϊκος καὶ ὁ Χρησταϊκος μύλος], οἱ ὅποιοι χωρίζονται ἀπὸ ἓναν πανύψηλον ὀγκόλιθον [ὀνομαζόμενον ἀκόμη καὶ σήμερον «Πέτρα τοῦ Κωστάντη Χρήστου»], ἔχοντα σχῆμα πυραμίδος—μᾶς θυμίζει τὰς ἱερὰς Πυραμίδας τοῦ Χέοπος τῆς Αἰγύπτου—στὰς ἔσοχὰς τοῦ ὁποῦ φωληάζουν καὶ κελαῖδοῦν πουλιὰ καὶ καμμιὰ φορὰ κουρνιάζουν γεράκια κι' ἀκούονται γρυλισμοὶ καὶ πονεμένες φωνές. Συμβολικὰ ὄλα γιὰ τὴ ζήση μας ἐκεῖ.

Ὁλόκληρο τὸ χωριὸν πλαισιώνεται ἀπὸ δύο παραποτάμους τοῦ Σαραντατοπόρου [τὸν μεγάλον καὶ τὸν μικρὸν λάκκον, ὡς τοὺς ἀποκαλοῦν]—σὲν σὲ κορνίτζα μέσα αὐλά.

κωτή—καί στεφανοῦται ἀπὸ ἕνα ἀπέραντο, πυκνοφυτεμμένο δάσος ἀπὸ πανύψιλα, ἡμέρα ἔλατα, ὅπου στή ρίζα ἐνὸς καὶ μόνον μποροῦν νὰ στεγασθοῦν, χωρὶς νὰ βραχοῦν, τρακόσιοι κλέφτες—κατὰ τὴν Δημοτικὴν μας ποίησιν—πεῦκα, ὀξυές,

Ο ΑΓ. ΣΠΥΡΙΔΩΝ : Ἐκτίσθη καὶ συντηρεῖται δαπάναις τοῦ ἐν Σέρρασι, ἐποξίως εὐδοκιμοῦντος Λεσκατισίου, Σπυρ. Στεργίνου, εἰς τὸ ὄριον Χιονιάδων Λεσκατισίου, πρὸ ὀλίγων ἐτῶν.

δρῦς κ. λ. με ἄγρια ζῶα καὶ πουλιὰ ξιωτικά, με κρυστάλλινα νερὰ μέσα καὶ τοπεῖα ἀσυλήπτου ὠραιότητος, [ὡς τὸ Κρυσπήγαδο, Νυζερός, Ἀη-Ληᾶς, Στενό, Λειβάδι, σιοῦ Κωσταντιῆ Χρήστου κ. λ.] στὸ Βαρτζουμπάνι καὶ Γκόλιο, σ'ὰ δυὸ αὐτὰ θουνὰ τοῦ Λεσκατισιοῦ ποῦ τόσοι σκληροὺς ἀγῶνας κατέβαλε γιὰ νὰ τὰ κάμῃ δικά του ἐπὶ Τουρκοκρατίας καὶ τὰ ὁποῖα τῶρα ἀποτελοῦν πλοῦτον καὶ καύχημα τοῦ χωριοῦ.

Ὁ Κωσταντῆς Χρήστου καὶ οἱ ἀγῶνες του.

Ὁ προπάππος μας ὁ Κωσταντῆς Χρήστου [ἄρχων τότε τοῦ χωριό, στὰ ἰδρύματα, τοῦ ἐμπορίου] πολέμησε τοῦ βουνό τοῦ Λεσκοταίου μετὰ τὸ Σιλιχιάρι Πόδες-μπέην τοῦ Λεσκοβικίου, Τουρκαλβανὸν καὶ ὑπασιπότην τοῦ Ἁλῆ Παῶ τῶν Ἰωαννίνων—γιὰ νὰ μὴν τὸ κάμη τοιφλίκι του δικάσθη κατόπιν ἐπὶ τόπου (τοῦ Βουνό), ὡς Πρόεδρος (Μουχτάρης τότε) καὶ μόνος ἐκπρόσωπος τῆς Κοινότητος Λεσκοταίου, ἀπὸ Δικαστὰς τριῶν Δικαστηρίων: Καστορίας, Ἐρσέκας καὶ Κορίνθου— ἔτσι εἶχε διατάξει ὁ Σουλτάνος ἀπὸ τὴν Πόλη— μετὰ τὸν Πρόεδρον τὸν Κιαζήμπεην τῆς Καστορίας, ἔχων 3 μόνον μάρτυρας ὁ Κωσταντῆς, ἐνῶ ὁ Σιλιχιάρης εἶχε 300, καὶ κέρδιος τὴ δίκη τοῦ βουνού, χάρις εἰς τὴν μεγάλην του ψυχὴν καὶ θέλησιν [ἐπίσημα ἔγγραφα εἰς Βασ. Γιαννούλην].

Ἐκτοτε καταδιωχθεὶς συστηματικῶς ἐκινδύνευσε νὰ φονευθῆ— ὅπως καὶ πρὶν—ἀπὸ τὸν ἄρπαγα αὐτὸν Μπέην. Πολλάκις εἶχε στείλει τὰ παλληκάρια του, τοὺς Ἀρβανίτες, νὰ τὸν σκοτώσουν τοῦ χωριό, τοῦ μύλο, στὰ ταξείδια του. Μία φορὰ μάλιστα κατεδιώχθη προσβολόμενος ἀπὸ τὸ βουνό τῆς Μπαίρας μέχρι τοῦ χωριὸς Μπουρναγι, τῆς Ἐρσέκας, καὶ ἐνῶ αἱ σφαῖρες διέτρησαν τὰ ρούχα του αὐτὸς ἔμεινε ἀνέπαφος— ὡς ἔλεγεν ὁ ἴδιος— «σωθεὶς ἀπὸ τοῦ Θεοῦ καὶ τὸς κάλωσύνες του».

Τοὺς μέχρι αὐτοθυσίας αὐτοὺς ἀγῶνας τοῦ Κωσταντῆ Χρήστου, διὰ τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ δίκαιον, δείχνουν καὶ τὰ κάτωθι ἐπιγραμματικὰ λόγια του, τὰ ὅπῃα μᾶς ἀφῆκεν ὡς ἱερὰν παρακαταθήκην τοῦ χωριό, ὅπως τὰ διατήρησε ἐγγράφως, ἕνας ἀπὸ τοὺς πολλοὺς ἐγγόνους του, ὁ Κ/νος Γ. Χρήστου: «Παρακαλῶ τὸν Θεὸν νὰ μὴν με σκοτώσῃ πρὶν πάρω τὸ βουνό· αὐτὸ φοβοῦμαι· ἀλλ' ἄμα τὴν κλειώση αὐτὴ ἢ ὑπόθεσις καὶ πάρω με τὰ χαρτὰ καλὰ τὰ τοῦ γίνῃ τοῦ Σουλιχιάρη με σκοτώσῃ ὕστερα!».

Τὰ ὑπέροχα αὐτὰ λόγια τοῦ Κωσταντῆ, πρὶν ἀνέφερε μετὰ ἱερὰν κατάνυξιν τοῦ οἰκείου του, τοῦ μεσοχωρι, τοῦ χαγιάτι τῆς Ἐκκλησίας—σαν προσευχὴ—εἶχαν μεγάλην ἀπήχησιν καὶ ἀξίαν, ἐδῶ καὶ 100 χρόνια περίπου, γιὰ τὸ χωριό καὶ τοὺς φοβισμένους ἀπὸ τὸν κατακτητὴ χωριανὸς του, τόσην μάλιστα ὄσην ἀξίαν εἶχεν ἢ γενναιοφροσύνη τῆς ψυχῆς του καὶ ἡ ἀνωτερότης τοῦ χαρακτῆρος του διὰ τὴν ἠθικὴν καὶ τὸ δίκαιον.

Σημειωτέον ἐδῶ ὅτι ὁ Κωσταντῆς Χρήστου ἐχρημάτισεν ἐπὶ δεκαετίαν Μουχτάρης [Πρόεδρος τοῦ Χωριού], ὅσον διήρκεσαν καὶ οἱ ἀγῶνες του γιὰ τὸ βουνό ἐπὶ πολλὰ ἔτη προΐστατο οἷος ἐκκλησίος (ἐπίτροπος καὶ ψάλτης), τοῦ σχολεῖον, τὰ γράμματα, διδάξας καὶ ὁ ἴδιος μετὰ τὴν ὀκτώηχον καὶ τὴν ἄμμον γραφὴν, ἀνάγνωσιν καὶ ἠθικὴν, τοῦ Ἀμιλικό τοῦ μύλο, τοῦ ὑπαιθρον. Ἐπαγγελματικῶς ἠσχολεῖτο μετὰ τὸ ἐμπόριον καὶ τὰ κτήματά του. Ἀπεβίωσε τῷ 1887, εἰς ἡλικίαν 110 ἐτῶν. Ἀφῆκε τεσσάρους υἱούς: Τὸν Ἀδὰμ, τὸ Γιώργη, τὸν Ἀποστόλη καὶ τὸν Ἀλεξάκη· ἐξ ἐγγονοῦς, πολλοὺς δισεγγόνους καὶ τρισεγγόνους. [Ἱστορικὰ στοιχεῖα καὶ ἀπὸ Νικ. Ἁλ. Χρήστου ἢ Χρηστοπούλον κ. λ.]

Ο ΑΝΑΣΤ. Γ. ΧΡΗΣΤΟΥ : Σιὸ καράγημά του σὴν Ἀμερικὴ, πρὸ 35ετίας.

Τύπος κοσμοπολίτου Λεσκαταίρου, διακρινθεὶς δι τὸ λεπτόν πνεῦμα του καὶ τὰ φιλοπονοῦδα αἰσθηματὰ του. Ταξιδεύσας πρῶτος, ἀπὸ τὴν περιφρέθειάν μας σὴν Ἀμερικὴ, ηὗρε τὸ δρόμο σ' ὄλους τοὺς Λεσκαταίρους ἐπισιτέψας στὸ γαλιὸ εἰσηγῆσθε πρῶτος τὸν πολιτισμὸ τῶν Νέων Χωρῶν: [Γραμμῶφωνων τύπου «Ἐδισον» μὲ πλάκες κυλινδρικές, ἔξ ἐκείνων αἴτινες τὸ πρῶτον ἐτέθησαν εἰς κυκλοφορίαν ὑπὸ τοῦ Θ. Ἐδισον, μὲ εἰδικὸν μηχάνημα φωνοληψίας—γάστας, τόμους βιβλίων εἰς λεξικῶν κ.λ. κ.λ. Ἠγαπήθη καὶ ἐστημῆθη ὡς ἓνας ἐξαιρετικὸς ἀνθρακὸς τῆς ἐποχῆς του. Ἀπεβίωσε τὸ 1914, ἐν Λεσκαταίῳ.

Τοὺς ἀγώνας του, μετὰ τὴν ἐκδοσιν τῆς ἀποφάσεως τῶν τριῶν Δικαστηρίων, ἀνέλαβε νὰ συνεχίσῃ ἐπαξίως ὁ υἱὸς του Γεώργ. Κ. Χρήστου [ὡς Μουχιάρης τοῦ Λεσκατισίου· Πρόεδρος — δεδομένου διὸ ὁ Κωσταντῆς εἶχε γεράσει πλέον], στὴν Ἐρσέκα καὶ Κορυτσᾶ, ὅπου ἐξητάσθη καὶ πάλιν ἡ ὑπόθεσις τοῦ χωριοῦ, [συλληφθεῖς, φυλακισθεῖς ὁ Γ. Χρήστου εἰς τὴν Κορυτσᾶ—σὲ φυλακὰς κακούργων μάλιστα—καὶ τυραννηθεῖς προηγουμένως τόσον ὥστε νὰ τρομοκρατηθῇ καὶ παραιτηθῇ τῶν δικαιωμάτων τοῦ χωριοῦ, ὅπερ ὁμως δὲν ἐγένετο]· χάρις δὲ εἰς τὴν δραστηριότητά του—τὴν ὁποίαν ὑπελόγιζον πολὺ οἱ Τοῦρκοι,—τὴν εὐφυΐαν καὶ τὴν ἐτοιμότητα τοῦ πνεύματός του κατέπληξε τοὺς δικαστὰς τοῦ δικαστηρίου Κορυτσᾶς μετὰ τὰ ἐπιχειρήματά του καὶ εἰσι ἐκερδήθη ἐκ νέου ἡ ὑπόθεσις τοῦ βουνοῦ. [Οἰκογενειακὸν ἀρχεῖον Κων. Γ. Χρήστου].

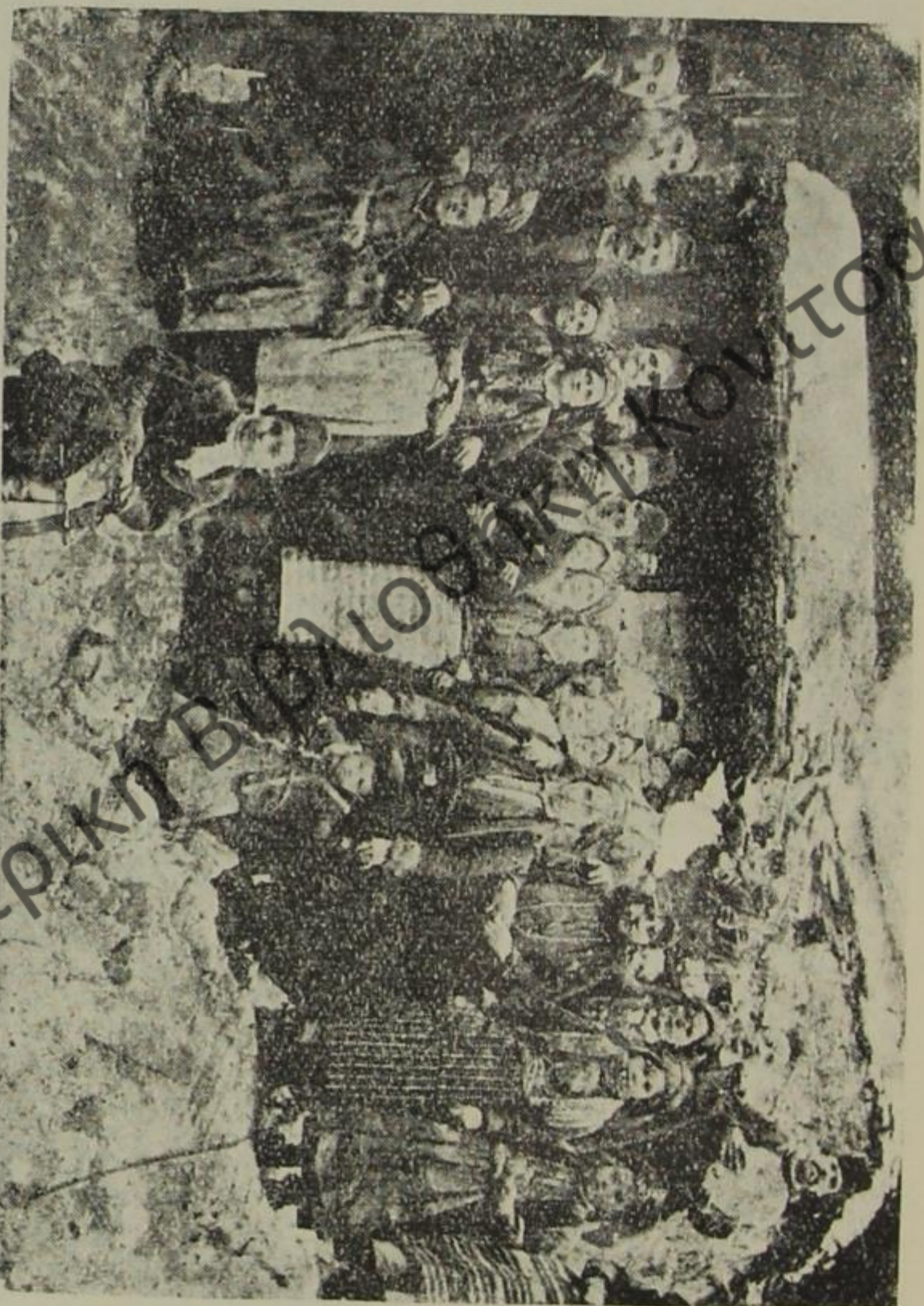
Τὴν περαιτέρω διευθέτησιν τῶν Κοινοτικῶν πραγμάτων ἀνέλαβεν ἐπαξίως μετέπειτα ὁ Γιαννοῦλης, συνεχίσας τὴν δρᾶσιν του σὶ τὸ χωριὸ ποικιλοτρόπως, τόσον αὐτὸς, ὅσον καὶ ὁ υἱὸς του Βασιλάκης Γιαννοῦλης ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν, ὡς Πρόεδροι τῆς Κοινότητος. [Σχολεῖον, ἐκκλησιῶν ἀνέγερσις κ.λ. εἶναι ἔργον ἰδικόν των]. Ἡ Κοινότης θὰ τοὺς εὐγνωμονῇ, ὡς πρέπει· οἱ δὲ λίγες γραμμὲς τὰς ὁποίας ἡμεῖς ἐγαράξαμεν ἄς θεωρηθοῦν γὰρ τοὺς Παλποῦδες μας, ἐκείτους ποὺ δὲν ὑπάρχουν στὴ ζωὴ, ἕνα εὐλαβικὸ μνημόσυνο, δηλαδὴ γὰρ τὸν Κωσταντῆν Χρήστου, τὸν Γεώργ. Κ. Χρήστου καὶ τὸν Γιαννοῦλην Β. Γιώτην.

* *

Ἱστορικὰ καὶ τουριστικὰ στοιχεῖα, συνδεδεμένα μετὰ τὴν ζωὴν τοῦ Λεσκατισιοῦ, εἶναι καὶ τὰ κάτωθι, ἄξια νὰ ἐξαρτηθοῦν καθ' ἡμᾶς, χωρὶς γὰρ ἀποκλείωμεν τὴν ὑπαρξιν καὶ ἄλλων, ἢ γνωστοποιήσῃ τῶν ὁποίων ἀποτελεῖ καθήκον καὶ ἄλλων συγχωριανῶν.

Τὸ κρυφὸ Σχολεῖο.—Σώζεται σὶ τὸ Λεσκάτι μέσσα σὲ μὲν ἀλλῇ μεγάλῃ ρεμματιᾷ, ποὺ ἀρχίζει σὺρτίζα στὴν ἀκτινική πλευρὰ τοῦ χωριοῦ, πίσω ἀκριβῶς ἀπὸ τὸ ἕρπονος Παναγίας, τύπος κρυφοῦ Σχολεῖου· ὅπου ἐδιδάχθησαν Ἱστορίαν καὶ πατριωτικὰ τραγούδια. Ὀκτώηχον καὶ ἀριθμητικὴν στὴν ἄμμο οἱ προγονοὶ μας, ποὺ πήγαιναν κρυφὰ καὶ δεῖλα—ὅπως καὶ ἐκεῖνοι μετὰ τὸ «φεγγαράκι μου λαμπρὸ κ. λ.»—ἀπὸ ἕνα σενὸ καὶ σκοτεινὸ δρομάκι, ποὺ εἶναι πίσω ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν τῆς Παναγίας. [Ἀμιλικὸ—ξενῶν ἤδη καὶ ἐπὶ Τουρκοκρατίας σταθμὸς χωροφυλακῆς].

Ἡ Παναγία.—Παλαιὰ ἐκκλησία, μετὰ παλαιό, καλλιτεχνικό, κάρυνο τέμπλο καὶ τὴν παλαιάν εἰκόνα τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου· κτισμένη ἐπὶ κατωφεροῦς μέρους, στὴν ἄκρη τοῦ χωριοῦ.

Ο ΓΑΜΟΣ στὸ ΜΕΣΚΑΤΣΙ: Πρὸ 40στίας καὶ πλέον ὄπως καὶ σήμερον

Διαγιγνόνται ἐξ ἀδιστεγῶν πρὸς τὰ δεξιὰ: Ὁ Δ Μπάγκης [δημ]ίας, ὁ Παταγιάνης [τερενίς], ὁ Γ. Κ. Χρήστου [πεβεγός], ἡ Ἀγαθὴ Γ. Χρήστου [πεβεγά], ἡ Ἀσημένια Γιαννούλη [νύφη], ὁ Κ)νος Γ. Χρήστου [γαμπρός], ὁ Βασιλάκης καὶ Μάγκος Γιαννούλης [ἀδελφοὶ τῆς νύφης], ἡ Ἀπ. Χρήστου [θεία τοῦ γαμπροῦ], ἡ Σωκρ. Ζωγγάφου [θεία τοῦ γαμπροῦ, ἐκ Χιονιάδων], ἡ τὰ τοῦ υἱοῦ τῆς Νικολάκη [δικηγόγου ἐν Ἀμερικῇ], ἡ Εὐδ. Τάτσι [θεία τῆς νύφης], ἡ Ρούσιω Δ. Γιώτη [θεία], ὁ Σωκρ. Ζωγγάφος [θεῖος τοῦ γαμπροῦ, ἐκ Χιονιάδων], ἡ Πούσυμπεθεδικὸ ἀπὸ ὄλα τὰ γύρω χωριά, μὲ τους ξακουστὸς Βιολιτζίδης.
[Φωτογραφία ἀνέκδοτος· πρώτη στὸ χωριὸ ὑπὸ Ν Παπακώστα—Ζωγγάφου, Χιονιάδων]

Χρησίμευσε τὸ 1913, 1914 καὶ 1915 ὁ ἐπάνω γυναικο-
νίτης καὶ τὸ χαγιάτι της καὶ ὡς Σχολεῖον, ὅπου καὶ ἡμεῖς
ἐδιδάχθημεν, μετὰ διδασκάλους τοὺς Ζήσην Σούρλαν καὶ Ν.
Μόσχον, ὁ ὁποῖος μᾶς μετέφερε καὶ μᾶς ἐδίδαξε μετὰ στὸ
ἔμπροσθεν Ἀμιλικό, ὑπὸ συνθήκας τελείως ἀνθυγιεινᾶς,
λόγῳ κατοχῆς τοῦ σχολείου ὑπὸ στρατευμάτων.

Τὸ Ἀρχοντικὸ τοῦ Γιαννοῦλη.— Ἐνα
παλαιό, πελώριο, τρίπατο σπίτι, παλαιᾶς ἀρχιτεκτονικῆς
μετὰ τοὺς μεγάλους νοντάδες, μετὰ τὰ μπάσια καὶ τὰ χρωμα-
τιστὰ στρωσίδια, μετὰ τὰ πολλὰ δωμάτια, τὰ χειμωνιάτικα
καὶ τὰ καλοκαιρινὰ διαμερίσματα—ποὺ χωροῦσαν ὅλο τὸ
χωριὸ σὲ καιρὸ κινδύνου καὶ σὲ πανηγύρια—μετὰ τὰ μαγα-
ζιά καὶ τὲς μεγάλες ἀποθήκες, τὸ μελισσομάντρι του—τὸ
ξεχωριστὸ—κολλητά, ποὺ εἶχε μέσα κῆπο, νερὸ καὶ μελί-
σια· μετὰ τὲς αὐλὲς καὶ παραυλὲς του, μανδρωμένες μετὰ τοί-
χους ὑψηλοῦς γιὰ νὰ προφυλάσσῃται ἀπὸ ἐπιδρομὰς ληστῶν,
ποὺ τόσες φορές θέλησαν νὰ τὸ καταπατήσουν, στὰ χρόνια
τὰ παλιὰ, καὶ ἀπέτυχον, [γιατὶ πολεμήσαν μετὰ πίστη οἱ
ἀδελφοὶ Γιαννοῦλη μέσα ἀπὸ τὸ σπίτι, σὰν ἀπὸ φρούριο],
πλὴν μιᾶς φορᾶς—προδοθέντες—πῆραν τότε σκλάβο τὸ
Γέρω Γιαννοῦλη, τὸν ὁποῖον ἀντήλλαξαν μετὰ ἕνα Σαχάνι
λίρες, ποὺ σώζεται ἀκόμη, ὡς θλιβερὸν κειμήλιον, στὸ χω-
ριό· καὶ πόσα ἄλλα;...

Τὸ σπίτι αὐτὸ εὐκταῖσε ὁ προπάππος μας ὁ Βασίλης·
τὸ μεγάλωσε ὁ παππούς μας ὁ Γιαννοῦλης· καὶ τὸ διε-
τήρησε μετὰ ὄρεκα καὶ πλοῦτο (ἀπὸ τοὺς 6 γιουούς του καὶ τῆ
μιά του κόρη) ὁ μεγαλύτερος γιουός του, ὁ Βασιλάκης
Γιαννοῦλης, ὁ ὁποῖος ἔζησε—καὶ ζῆ ἀκόμη, 85 ἐτῶν
—ὅλα τὰ χρόνια στὸ χωριό, ὡς μεγαλέμπορος στὴ περι-
φέρεια, ὡς κτηματίας μέγας, μετὰ χωράφια καὶ κοπάδια
καὶ μύλο δικό του, ὡς πρόεδρος καὶ ἐπίτροπος στὲς ἐκκλη-
σίες τοῦ χωριοῦ—χρόνια πολλὰ.—μαζὶ μετὰ τὸν ἕτερον παπ-
ποῦ μας τὸν Γεώργη Χρήστου, ὡς ἀρχαιοφύλαξ καὶ ιστορι-
κός τοῦ Λεσκατσιοῦ.

Ὁ Βασιλάκης Γιαννοῦλης μπορεῖ νὰ μᾶς πῆ χίλια-δυό:
γιὰ τὸ χωριὸ καὶ τὸ σπίτι του, γιὰ τὴ ζωὴ του, ποὺ μοιά-
ζει σὰν θρύλος, ἱστορικὰ, χρήσιμα καὶ εὐχάριστα σὲ κάθε
ἄνθρωπον, τὰ ὅποια, ἐν καιρῷ, πρέπει νὰ τυπωθοῦν εἰς
βιβλίον.

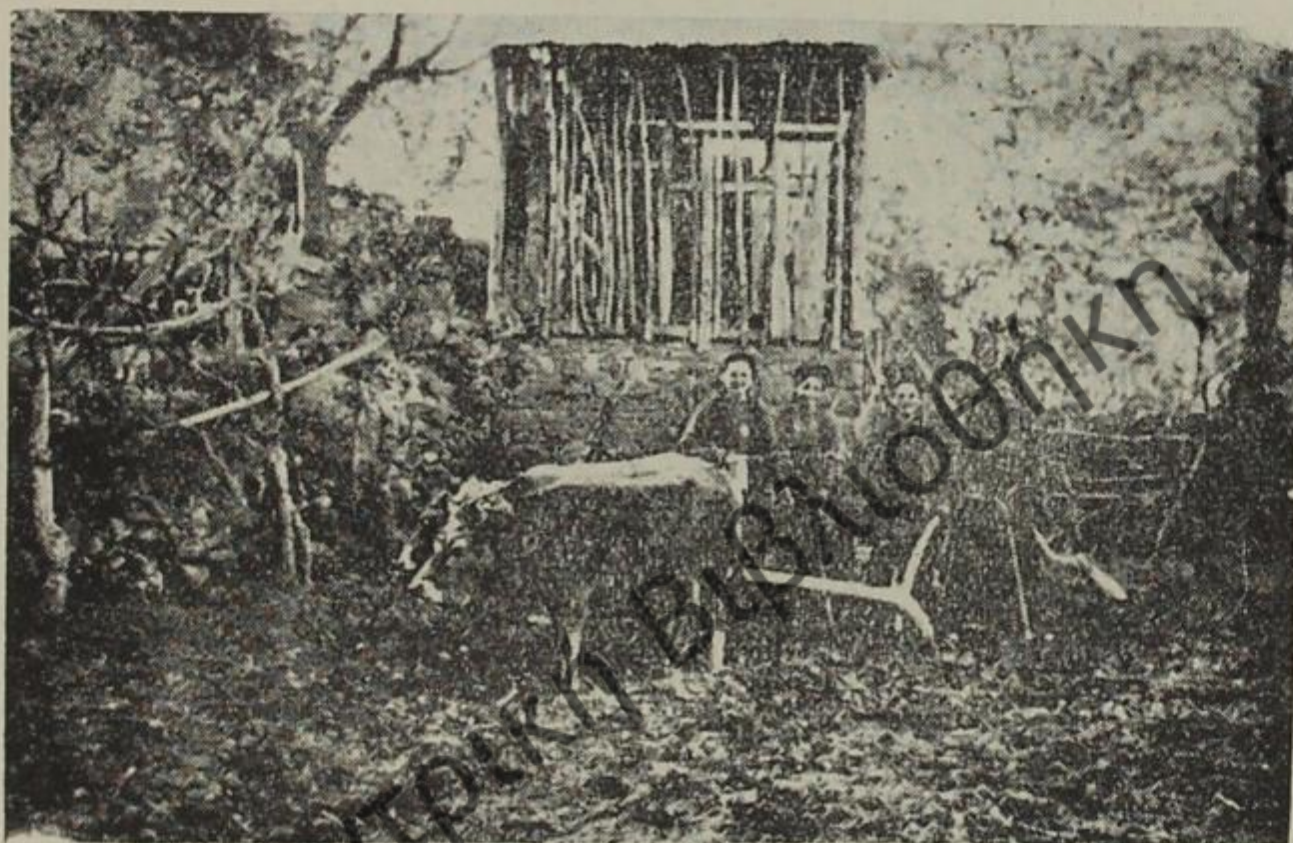
Ο ΓΕΡΩ - ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ : Ὁ μυαλομένος ἄρχοντας τοῦ Λεοκα-
τρίου—μετὰ τὸν Κωσταντὴ Χρήστου—ἀγωνιστὴς μεγάλος καὶ δημι-
ουργός, (ἀπεβίωσε τὸ 1918) καὶ ἡ ἀρχόντισσα-γυναῖκα του, ἡ
ΦΡΟΣΥΝΗ διακριθεῖσα διὰ τὴν φιλανθρωπίαν καὶ τὴν καλοκαγα-
θίαν της, ἡ ὁποία ἐράγισε πολλὰς φορὰς καὶ καρδιὰς ἀγριεμένων λη-
στῶν ἀκόμη. Ἀπεβίωσε τὸ 1913, ἅμα τῇ ἀπελευθερώσει.

Νέον Σχολεῖον.—Κτίσθηκε τὸ 1908, ἐπὶ Τουρκοκρατίας, κατόπιν πολλῶν προσπαθειῶν, τῆς συσταθείσης τότε ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἀπὸ τὸν Βασ. Γιαννοῦλην, Γ. Χρήστου καὶ Β. Γεωργίου, στὸ κέντρον τοῦ χωριοῦ, μὲ ὑψηλὰ δωμάτια καὶ παράθυρα καὶ μεγάλες αὐλές, ὅπου γίνονται χοροὶ καὶ πανηγύρια.

*

**

Ἀπὸ ἀπόψεως γλωσσικοῦ ἰδιώματος, ἠθῶν καὶ ἐθίμων (δηλ. παραδόσεων οἰκογενειακῶν, ἡρωικῶν, κοινωνι-

ΟΡΓΩΜΑ καὶ ΣΠΟΡΑ : Γυναῖκες τοῦ Χωριοῦ, μπροστὰ στὴ Καλύβα τῆς Ποταμιᾶς, ὀργώνουν καὶ σπέρουν μὲ τὸ Ἡσιόδειον ἄροτρον καὶ τὸ Ὀμηρικὸ δικέλι. [Φωτογρ. Ἰω. Ν. Χρηστοπούλου].

κῶν—τελετῶν, πανηγύρεων, γάμων καὶ ταφῆς νεκρῶν—) ἔχομεν στὸ Λεσκατοῖ τὸς ἰδίους περίπου τύπους μὲ τὴν λοιπὴν Ἠπειρον, μὲ τινὰς μόνον—ἀσημάντους—παραλλαγὰς. [Ὅλα αὐτὰ τὰ βρίσκει ὁ ἀναγνώστης ἐκτενῶς εἰς ἄλλα συγγράμματα εἰδικώτερα, Ἠπειρωτῶν καὶ Ἑένων].

Ὁ χαρακτῆρ τῶν Λεσκατοῖτων εἶναι καθαρὸς ἑλληνικὸς. Οἱ Λεσκατοῖτες εἶναι εὐφυεῖς, εὐπρεσῆγοροι, ἐργατικοί, εὐθιχτοί, ἐπίμονες εἰς τὰς σκέψεις των καὶ τοῦ σκοποῦς των καὶ ὑπομονητικοί πολὺ εἰς τὰ

δεινά των, ἀποβλέποντες πάντοτε εἰς τὴν—καλῶς ἐννοου-
μένην—ἐλευθεροφροσύνην, τὴν ἠθικὴν καὶ τὸ
δίκαιον. Ἐδῶ χαρακτηρίζομεν τοὺς φυσιολογικοὺς μόνον
τύπους τῶν Λεσκατοῦτων, δεδομένου ὅτι οἱ παθολογικοὶ
τύποι δὲν ἔχουν θέσιν ἐνταῦθα.

Ἀπὸ ἀπόψεως ἐπαγγελμάτων αἱ μὲν γυναῖκες, ἀπὸ μι-
κρᾶς ἡλικίας, βασανιστικῶς ἀσχολοῦνται εἰς τὰς ἀγροτικὰς
των ἀσχολίας· μετριώτερον εἰς τὴν οἰκιακὴν ζωὴν καὶ τέ-
χνην καὶ τὴν ἀνατροφὴν τῶν τέκνων των, νυμφευόμεναι μι-
κρὰ καὶ τεκνοποιεῦσαι μέχρι γηρατειῶν, ἄνευ συστηματι-
κῆς περιθάλψεως καὶ ἰατρικῆς βοηθείας, ἀλλ' ἐμπειρικῶς
καὶ ἐνστικτωδῶς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον· δικαιτῶμεναι λιτῶς καὶ
ἐνδυόμεναι βαρύτερον καὶ πολυτελέστερον ἢ ὅσον ἐπρεπεῖ
(ἐπίρροια ἐκ τῶν ἔξωθεν, ἢ ὅποια βλάπτει πολὺ).

Οἱ ἄνδρες παραμένουν στὴ ξενητείᾳ οἱ περισσότεροι, 5
ἢ 10 ἢ 20 καὶ περισσότερα ἀκόμη χρόνια (ἐσωτερικόν :
Γιάννενα, Ἀθήνας, Βόλον, Θεοῦνικην καὶ τὸ ἐξωτερικόν :
Ἀλβανίαν καὶ ἰδίως στὴν Ἀμερικὴν), ὡς μαραγγοὶ πολλοί,
σουφατζίδες, χρωματισταί, ζωγράφοι, ἔμποροι, ὑπάλληλοι
κ.τ.τ., οὐδέποτε ὁμῶς ὡς ἀσημοουργοὶ ἢ σιδη-
ρουργοί. Εὐδοκιμήσαντες δὲ πολλοὶ ἀπὸ αὐτοὺς στὰ ξένα
οὐδέποτε ξέχασαν τὸ χωριὸν τους, εἰς τὴν ιδέαν τοῦ ὁποίου
ὄλα τὰ θυσιάζουσι, μέχρι πάθους πολλάκις.

Καὶ εἰς τὰ γράμματα ἐπεδόθησαν, ἐπίσης, οἱ Λεσκατοί-
τες· ἔχομεν 3 ἐπιστήμονας μέχρι τοῦδε: Τὸν Ἀθαν. Γιαν-
νούλην, Ἰατρὸν Φλωρίνης, τὸν Βασ. Κ. Χρήστου, Ἰατρὸν
Ἀθηνῶν καὶ Γεώρ. Νικ. Χρήστου ἢ Χρηστόπουλον, Στρα-
τιωτικὸν Ὀδοντίατρον Ἰωαννίνων· 3 ἱερεῖς: Τὸν Παπα-
χαράλαμπον Πανταζῆν Λεσκατοῦ, τὸν Παπαευάγγελον
Οἰκονόμου Πυρσογιάννης καὶ τὸν ἐιάκονον Ἀγ. Νικολάου
Ἰωαννίνων Εὐάγ. Ζῆκον· 3 λογιστάς: Τὸν Ἀγγ. Β. Γιαν-
νούλην Ταγματάρχην Ἀθηνῶν, τὸν Γαβρ. Χ. Παπαγεωρ-
γίου Τμηματάρχην Λαϊκῆς Τραπεζῆς Βόλου καὶ Ἰωάν.
Ἀγ. Νάτση Ταμείου Αὐτοκινητιστῶν· 1 γεωπόνον τὸν
Κ]νον Χρ. Γεωργάκην, Θεοῦνης· καὶ 3 δημοδιδασκάλους :
Τὸν Εὐάγγ. Β. Νικολάου, τὸν Βασ. Δ. Νούτση καὶ τὸν
Γεώρ. Ν. Στεργίου, ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Κονίτσης, ζῶντας ἅ-
παντας. Ἡ τάσις αὕτη τοῦ σπουδάζειν ἐπολεμήθη συστη-
ματικῶς ἄλλοτε—ἵνα μὴ εἴπωμεν ἐγκληματικῶς, ὡς ἐξ ἰδί-

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Κόνιτσας

ΛΕΣΚΑΤΙΣΤΙΣΣΕΣ με τὰς τοπικὰς τῶν ἐνδυμασίᾶς.

ων δυνάμεθα νὰ κρίνωμεν—· καὶ τοῦτο ἐγένετο ἐξ αἰτίας ἀναρμοδιῶν τινῶν, κατ' αὐτούς, προγενεστέρων μας· καθ' ἡμᾶς ὅμως ὀφείλεται μᾶλλον εἰς ἰδιοτελεῖς καὶ ἀνοήτους σκέψεις των. Γι' αὐτὸ πρὸς γνῶσιν, παραδειγματισμὸν καὶ τιμωρίαν ἐνόχων τινῶν ἐναντι τῶν Νόμων τῆς Ἡθι-

ΞΕΚΟΥΡΑΣΜΑ : Ἀνεβαίνοντας γιὰ τὸ Γκόλιο ὁ Γέρω·Νικόλας Χρήστου ἢ Χρηστοπούλος [ὑστερα ἀπὸ ἀπουσία 40 ἐτῶν], μὲ τὸ γνιὸν τοῦ Γιαννάκη καὶ τὸν ἀνεπιόν του Τάκη Χρήστου [Ἀμερικανόν] καὶ τοὺς ἀδελφοὺς [Ἀμερικανούς] Κ)νον, Χρηστον καὶ Διομήδη Στεργίου.

κῆς, τῆς Προόδου καὶ τοῦ Δικαίου, ἐπιβάλλεται, ἴσως, νὰ φέρωμεν εἰς δημοσιότητα, ἐν εὐθέτω καιρῷ, τινὰ ἐξ αὐτῶν. Αὐτὸ μᾶς ἐπιβάλλουν πολλάκις οἱ ἀπγράγραφοι Ψυχικοὶ Νόμοι.

Γιὰ ὅλα αὐτὰ πρέπει νὰ ^{*}^{*} ἐκδοθῇ—ἐν καιρῷ— εἰδικὸν τεῦχος πολυσέλιδον, ἐπὶ τῇ δάσει ἐγγράφων καὶ ἄλλων πληροφοριῶν. Εἰς τοῦτο πρέπει νὰ βοηθήσουν ὅσοι κατέχουσι στοιχεῖα σοβαρά. Πρώτιστον καθήκον ἄλλωστε παντὸς εἶναι ἡ ἀνάδειξις τῆς καταγωγῆς του, τῆς πατρίδος του. Ἡ παροῦσα μελέτη ἄς χρησιμεύσῃ ὡς ἀπλοῦν προοίμιον.

Ἀθῆναι 11-11-39

ΒΑΣ. Κ. ΧΡΗΣΤΟΥ

* Ιατρός

ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΚΟΝΙΤΣΑΣ

ΑΡ. ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ Δ/31665

ΗΜΕΡ. ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ 17-10-95

ΤΑΞΙΝ. ΑΡΙΘΜ.

ΕΡΓΑ—ΜΕΛΕΤΑΙ & ΑΡΘΡΑ—ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ

- 1) Πρὸς καταπολέμησιν τῆς Φυματιώσεως—1928.
- 2) Μία Ἰαματοβριθῆς καὶ ἀνερεύνητος Ἐπαρχία—1929.
- 3) Αἰμόπτυσις—Αἱματέμεσις—Αἱματουρία—1935.
- 4) Αἱ Ἰαματικά Πηγαὶ τῆς Κονίτισης (Καβασίλων, Μπιλθουκίου, Ἀμαράντου)—1935.
- 5) Ραϊντυγκεν Ἀκτῖνες Χ—1936.
- 6) Ποῦ πρέπει νὰ ἰδρυθῆ τὸ ἐν Ἠπειρῷ Σανατόριον—1937.
- 7) Σανατόριον καὶ Ἀρτεργάται—1937.
- 8) Ὁ Ἀμάραντος Κονίτισης κατάλληλος διὰ τὴν Ἰδρυσιν Προτύπου Σανατορίου, ἐν Ἠπειρῷ—1937.
- 9) Σανατόριον καὶ ὄχι Ἀθῆναι—1938.
- 10) Ἡ τελείως ἐγκαταλελειμμένη συγκοινωνιακῶς Ἐπαρχία Κονίτισης—1938.
- 11) Ὁ Τουριστικὸς πλοῦτος τῆς Ἐπαρχίας Κονίτισης—1939.

ΣΗΜ.—Οἱ βουλομένοι νὰ προμηθῶσι
νὰ τὸ ζητήσωσιν εἰς τὰ
Πάππου (ὁδὸς Σοφοκλέους)

31665

KON